

Redactiunea

se afla in

Strat'a lui Leopoldu Nr. 44.

scrierile nefrancate nu se primescu
câtă numai de la corespondintii re-
gulari ai „Federatiunii.“ *Scrisori*
anonyme nu se publica. Articlii tra-
nșai si nepublicati se voru arde si nu-
mai la cerere espre sa se returna.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Appare Joi-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune :
Pre trei lune 3 fl. v. a.
Pre sieste lune 5 „ „ „
Pre annulu intregu 10 „ „ „

Pentru Romani'a :
Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
Pre 6 lune 16 „ = 16 „ „
Pre 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiuni :
10 cr. de linia, si 30 cr. taos'a timbrale
pentru ficse-care publicatiune sepa-
ratu. In loculu deschisu 20 cr. de linia.
Unu essemplariu costa 10 cr.

B.-Pest'a, 24 Iuliu 1874.
5 August 1874.

Appartienatorii marilor patrioti din
Transilvani'a, cari sute de ani au traitu
in libertate, saturati si adaptati cu sudo-
poporului legatu de gl'ia, cari sute
de ani n'au sciutu ce suntu „necasu-
vietiei.“ cã-ti i-a scutitu de tote ne-
ginit'a paciuntia a poporului asser-
ti, si cari in urm'a urmeloru, dreptu
deciemita pentru nenumeratele si ne-
curatele bunetati gustate si-inchinara
la muscaliloru, — nobilulu bar-
on mény Gábor et Comp. si-pus-
carrulu in pietre: nu cum-va sè
si prin cas'a magnatiloru (boeri-
a) novell'a electorale cu celle 3%
censulu ardeleanu. Spre acestu
cu visitara pre ministri de-a ron-
a; se dice cã ar' fi redactatu si unu
morandu si au conjuratu pre câti bo-
au potutu: sè faca ce-va, pentru
seu, cã-ti periculu e mare—si sè
nga computarea celloru 3%, cã-ti la
contra — auditi argumentu! — „nu
nu veni noi in Camera, ci va veni
— sentie.“ — Pre acesta calle mer-
andu amintiti boeri desperati, casc-
ra pentru aperiarea patrioticulu (!)
u planu si doue organe publice: „Re-
ma“ lui Lónyay si „M. Politika“ a
chiloru conservatori. Nu ne indoimu,
si voru fi aflatu séu si-voru aflá de
innainte spriginitori si intre ceialalti
mbri ai casei de susu, si asiè potemu
vedé cu siguritate, cã in cas'a boeri-
se va face propunerea si pentru
ngerea celloru 3% si pentru schim-
rea §. 23. in objectulu limbei. Prim-
va ore ace'a propunere séu ba? vomu
é in timpulu cellu mai deaprope.
It'a este afara de tota indoiele'a, cã
dificandu-se proiectulu, este pace de
ea electorale pana la sesiunea ve-
oria, ceea ce a indemnatu pre gu-
nu, sè chiane pre toti prefectii a se
ntisiá in cas'a de susu, spre a sco-
ea la calle. Din parte-ne numai atát'a
servámu, cã de locu nu vomu plange,
aru daca dnii Kemény et comp. voru
uti cu planulu loru. Acést'a va fi o
na doveda, cã aristocrat'a ung. din
Transilvani'a este caus'a totororu rulle-
si totororu neintiellegeriloru; va fi
oua doveda, cã scopulu supremu allu
agonistiloru nostri politici este si
ane supremat'a — si apoi nu se
i mire nimene, cã romanii din Tran-
sani'a se intorc cu indignatiune de
ra Buda-Pest'a si nu ni-se mai dica,
romanii suntu de vina, cã apropiarea
impossibile. Ori cum se va succi apoi
a si ori din ce punctu de vedere se
luá lucrulu, nimene nu va mai poté
á, cã legea de uniune s'a fortiatu in
ra romaniloru, — nu pentru a se
si romanii partasi de binefacerile
stitutiunei unguresci, ci pentru a se
t mai usioru tiené in stare exceptiu-
a. N'o pote negá acést'a neci diurna-
ung. „Hon“, care, in nrulu séu de
-di, vorbindu despre lucrulu ce se
ntiunedia a se face in cas'a de susu
privire la celle 3%. cu tote cã recu-
poterea dateloru si a motiveloru
dusse de dd. deputatii romani si de
Mocsáry, totu-si nu pote sè nu-si
prime ore-care intristare, cã compu-
du-se si adausulu de 3% in censulu
deleanu, — numerulu allegatoriloru
mani se va immultí, de si nu cu 50%
pretinde bar. Kemény, — dar se
ngaia numitulu diuariu, — cã si

nrulu allegatoriloru magiari inca se va
adauge, cu deosebire in orasie, si asiè
aci este „antidotulu contra nationalita-
tiloru.“ Si dreptu are, asiè este. Ne mi-
ramu numai, cã fratii de la potere, dupa
ce noi scimu si ei inca cu atát'a fran-
chetia ni-o spunu, cã s'au ingrigitu de
„antidoturi,“ cã romanii in vecii veci-
loru in constitutiunea unguresca sè nu
pota fi representati dupa dreptate, —
cum mai potú avé sperantia, cã romanii
se voru insuffeti candu-va pentru o falsa
fratietate, pentru unu pseudo-constitu-
tionalismu?!

Allegerea metropolitulu romanu
Ivascovicu de patriarcu allu Ser-
biloru a facutu mare resmeritia in or-
ganele de publicitate. Guvernmentalele
jura pre toti santii, cã guvernulu de
multu n'a elaptatu triumfu atátu de
splendidu, — pre candu altele constata,
cã prin acesta allegere guvernulu a fa-
cutu duplu fiasco. De proba, damu apre-
tfarile diurnalulu „Zastava,“ care in-
tr'unu articlu intitulatu „insemnetatea
noiei allegerei“ dice: „Septeman'a din
urma a fostu sept-man'a tentatiunei
pentru serbi, pentru cã nu este lucru
usioru a allegere intre o allegere
noua si denumirea unu pa-
triarcu, a riscá autonomi'a basericesca
nationale si pre langa marea lipsa de
candidati totu-si a face allegerea. Acú
inse allegerea se fece si fú allestu Pro-
copiu Ivacicovicu, care este
serbu si dupa originea si dupa sentie-
mintele salle, si prin atitudinea sa de
pan'acum s'a destinsu cã amicu allu in-
stitutiuniloru basericesci si scolarie na-
tionali liberale. Partid'a nationale sente
adencu doliulu, cã nu potú alege pa-
triarcu dintre proprii sei episcopi. In
totu casulu este lucru dorerosu, candu
esti silitu a-ti allegere patriarculu din
ierarchi'a unei stirpe straine, de si re-
spectivulu e de origine si sentieminte
serbesci; inse dupa ce Gruiciu se
fece de totu impossibile, éra Khen-
gelacz este inimicu inversunatu allu
institutiuniloru mai noue pre terrenulu
basericescu culturalu, — alta allegere
nu erá cu potintia. De altmintrea —
adauge numitulu diuariu — candida-
tur'a lui Ivacicovicu nu s'a facutu prin
initiatiua nostra, si acést'a o intonámu,
cã sè nu cada asupr'a nostra tota greu-
tatea respunsabilitatei; totu-si suntemu
gat'a a respunde de cea ce congressulu
a trebuitu sè faca intre impregiurárele
in cari a fostu.“

Intrige Bismarkiane.

(d.) — Abia trecura trei anni, de
candu hordele prussiane cutrierara
pamentulu classicu allu Franciei, si pre-
facura in ruine totu ce li-stete in calle;
incarcati apoi cu cincii millarde se ren-
torsera a-casa, cã sè se desfatadie in
préd'a ce'a bogata. Dar Franci'a ce'a
atátu de puternica, — genitorea totororu
ideiloru mari, s'a suffulcatu si ce a prè-
datu si rapitu furi'a germana, écca e
aprope restauratu. Totu numai Franciei
i-a remasu dreptulu sè insufe speran-
ti'a in poporale subjugate; totu numai
d'ins'a va primí coron'a nemorei, candu
libertatea, dereptatea si egalitatea —
acést'a treime santa — va umbrí cu
aripele salle intregulu genu omenescu.
Pre langa tote sguduirile si ranele
fiose, ide'a pan-latinismulu n'a pa-
ressitu Franci'a, si la ori ce ocaziune

va pledá pentru d'ins'a. Dlu de Bismark
acumu se tanguesce cu amaru, de ce nu
a jupitu mai tare pre biét'a Francia, asiá
cátu sè-i remana numai ossele, cã sè nu
i-mai puna piedeci intru realizarea pla-
nuriloru sale chimerece, Bismark se folo-
sesce acumu de tota ocaziunea, numai sè
impiedece in florirea Franciei.

Ne aducemu aminte cine a fostu
caus'a, cã Itali'a a scapatu de jugulu
streinu si asta-di e unita. Abstragemu
de la tote peccatele omenesci si trebuie
sè afirmámu, cã numai Franci'a a me-
dilocitu unitatea Italiei. Assemenea ne
aducemu aminte, cine e caus'a ni-
rei Munteniei cu Moldavi'a in unu statu:
„Romani'a“. Aceste suntu fapte, pe cari
numai Franci'a fú capabile a le realiza.
Chiaru si Serbi'a si Muntenegrulu deto-
rescu numai Franciei esistenti'a loru.

Curatiendu-se in cãtu-va atmosfer'a
tieriloru latine de aburii cei grei a ab-
solutismulu monarchico-despoticu, si
ressarindu pre orizontulu loru steu'ce'a
mandra a libertatiei „republic'a“, ide'a
pan-latinismulu é'r'a inceputu sè-si per-
curga calea s'a. Serbatorea jubilaria de
la Vaucluse a salutatu cu entusiasmu
acést'a idea, prin vocea sonora a dlui
Nigr'a. Diurnalistic'a jidano-germana,
care e acatiata de pung'a dlui de
Bismark, indata s'a scolatu si a affir-
matu, cã sentiementele dlui Nigr'a fura
primito forte rece de intregu poporulu
italianu, cã-ce Franci'a pururi'a a lu-
cratu pentru desbínarea Italiei. Imper-
tinenti'a acest'a presce firece si ce-
loru ce mai adora asta-di ideile mo-
narchico-despotice in Itali'a si Fran-
ci'a, dar spiritulu curatu latinu despre-
tuesce asiá cev'a, sciendu, cã aici jace
numai intrig'a Bismarkiana. Se cada si
a trei'a ora republic'a in Franci'a, dar
ast'a nu vá contribui nemicu la dusima-
ni'a intre tierile sorori, cã-ce le-lega o
idea, ide'a pan-latinismulu. Ucideti de-
spotiloru, ide'a de sute de ori; ea totu
vá sè nasca erasi, cã si phenicele d'in
cenus'a sa, si va trimfá cãtu de tardiu,
dar cu atátu mai amaru ve vá lovi!

Fatalulu resbelu civilu d'in Spani'a,
care a salutatu d'in suffletu ide'a liber-
tatiei, acumu vré sè impiedece si mai
tare realizarea ideei pan-latine. Dlu de
Bismark, doiosu de preda sare in, capulu
Franciei si o acusa, cã ar participá in-
directu la resbelulu civilu d'in Spani'a,
tramitiendu Carlitiloru preste Pirenei
munitiuni si totu felulu de ajutorie.
Audiți acolo! Franci'a „republic'a“...
Risum teneatis amici! — Rebelii lui
Don Carlos, cari lupta sub flamur'a
papismulu, primescu ajutorie d'in tota
lumea. Scimu cã dlu de Bismark a de-
chiaratu perire bissericee catolice; ace-
st'a acumu lucra d'in tote poterile, cã sè
puna pre tronulu Spaniei pre unu Bur-
bonu, carele i-vá apperá interesele. Si
ore cine contribuiesce mai multu pen-
tru Carliti? Logic'a sanetosa nespune,
cã cei asupriti mai tare, suntu si mai
activi intru recasigarea derepturiloru.
Biserice'a catolica nicaierea nu e asia
asuprita cã'n Prussi'a; deci catolicii
d'in Prussi'a suntu mai culpabili in li-
ni'a prima la fatalitatea Spaniei, apoi
cei d'in Austri'a, si firece cã si cei d'in
Franci'a si d'in alte staturi inca nu
voru remané morti, candu vedu cã se
tratedia de o cauza, carea li-e comuna.
Dar cone i-a provocatu la ast'a? Noi
affirmámu, cã numai dlu de Bismark.
Ds'a, dupa finirea resbelulu franco-teu-
tonu, a vediutu cã Franci'a nu e destulu

de umilita si nu abdice de propaga-
rea ideiloru celloru mari, cari aru ferici
intregu genulu omenescu. A facutu in-
triga, a dechiaratu resbelu bissericee ca-
tolice si prin ast'a a orbitu pre toti preo-
tii catolici. De ce nu a facutu-o ds'a
ast'a mai nainte de resbelulu fatalu d'in
70—71? A sciutu prea bine, ce pote sè
patiesca, si a tacutu. Acumu dupa ce a
umilitu pre Franci'a, carea altu cumu
nu lupta pentru domniea papala, a
pusu pre tapetu cestiunea mentionata,
cã prin 'tr'ins'a sè pota nimici planurile
salutare alle Franciei. Eta intrig'a!

Védia dlu de Bismark si mai anteu
impiedece spendelele celle enorme alle su-
pusiloru sei, apoi sè scóle asupr'a altor'a
deca nu face intriga; védia cu densulu
si diuariulu seu devotatu d'in Vienn'a
„Press'a noua libera“ de donurile celle
grasse, ce le facu Austriacii pentru
Don Carlos, si apoi sè se acatie de biét'a
Francia, carea are destule lupte interne
cu monarchistii si imperialistii. Dlu de
Bismark ar' face mai bine, deca ar lassá
pre Franci'a in pace, sè-si adune pote-
rile si sè redée poporulu seu bunasta-
rea, ce dlui i-o-a rapitu, cã-ce ea nu lu-
era de cãtu numai pentru sine si pen-
tru ai sei; nu tiese nice o intriga pen-
tru dlu de Bismark; Germani'a pote sè
pasiesca cãtu de departe in bunastare si
cultura, fia secura, cã Franci'a nu o va
oppaci, neci cã o va invidia. — Dar'
deca dlu de Bismark nu va incetá cu
intrigile salle, atunci singuru va fi re-
spunsatoru Europei de furtun'a ce ar
poté sè se nasca. — Clio vá tiené contu
impartialu despre tote.

Propaganda germana in Romani'a.

Acest'a este tem'a unui articulu,
scrisu de o mana dibace cu multu inte-
resu patrioticu si cu multa cunoscintia
de cauza, pre care nu ui-potemu abtine
de-a lu-reproduce dupa „Romanulu“ de
la 18/30 Iuliu, cã-ce ellu este unu infi-
oratoriu tablou a propagandei germane,
devenita seriosu amenintatoria pentru
elementulu nationalu in Romani'a. Eta-lu:

E cunoscutu si incontestabile, cã insti-
tutiunile religiose suntu celle mai suscepti-
bile d'a deveni mediloce eficace de propa-
ganda. Sciintia a constatastu, cãtu de multu
religiunea influintedia assupr'a nationali-
tatii, é'r' istori'a ne-arata state intervenindu
in affacerile interiore alle altoru tieri adesea
cu amenintiari si impuneri, sub protestu d'a
favorá interesele de diferite categorii alle
correligionariloru loru.

Daca dar' institutiunile religiose suntu
mediloce de propaganda, apoi celle pentru
educatiune activédia assemenea tendintie cu
multu mai multa taria si sigurantia.

Educatiunea nu numai cã desvolta, dar'
si formédia sentiementulu, modulu d'a cu-
getá; intrandu in societate, cetatienu lu va fi
astu-felu, cum i-a fostu directiunea cresce-
rei ce i-s'a data cá copilu.

Aceste principie stabilite, si cestiunea
fiindu, precum ori-cine intielege, p'atátu de
vasta, pre cãtu e de grava, ne vomu sili a
o schitiá aci si a semnalá attentiunei Roma-
niloru planulu de cucerire allu Austro-Un-
gariei respective a germani'ismulu.

Scole numerose, comitate active, fon-
duri considerabile, stabilimente influente,
suntu totu atátea carari, pre cari se urma-
resce propagand'a religioasa si, in modu im-
plicitu, propagand'a nationale a elementulu
germanu — in Romani'a.

Institutul de calugaritie, disu Sant'a-

sè pota dá pieptu cu tendintiele dusmaniloru nostri, ce tindu a paralizá invetiamentulu poporului. Dupa aceea aru trebui denumitu câte unu directoru pentru fiecare 4-5 communi, — caror'a sè li-se impun indatorirea de a visitá scolele in fiecare septimana baremi odata. Facemu acesta propunere, fara sè avemu pretensiunea de-a fi adoptata puru si simplu; vroimu numai, cá prin acest'a sè desceptámu attentionea ven. Senatu, carele apoi sè iee dispositionile ce va gasi de cuvenintia. Amu dori inse ca glasulu nostru sè nu resune indesiertu, cáci numai atunci vomu ajunge in positionea de a poté delaturá periclele ce ne-amenintia si de a poté realizá crescerea si bun'a-stare, de care poporulu nostru aru fi vrednicu sermanulu, dupa atâtea sufferintie ce-a înduratu in decursulu seclorulu.

Primiti, Dle Redactoru, etc.

Zarandamulu.

VARIETATI.

(Instrucțiunea poporala) a datu si estimpu rezultate imbucuratorie. Celu pu-cinu acest'a o constata numeroasele correspondentie, cu cari suntemu recercati pre fiecare diua, din diferitele parti locuite de romani. Spaciulu nu ni-permite — pre langa tota bunavointia—de-a reproduce in extenso aceste correspondentie; pentru o satisfice inse atátu dorintia on. tramitatori, cátu si acceptarea on. nostri cetitori, vomu face astadata unu scurtu resumatu din câte-va correspondentie. — Vomu incepe prin a constata mai nainte de tote, cá invetiatorii nostri, pre di ce merge, totu mai bine incepu a se petrunde de cunoscentia nobilei loru misiuni. Acest'a se dovedesce prin infintiarea atátoru reuniuni, constituite de docentii nostri, mai in tote comitatele; faptu, carele vorbesce in modu eclatantu despre spiritulu de progressu, ce strebatte din ce in ce cu mai multa putere in acest'a clasa meritabila a societáti romane. — Chiaru pre 23 a lunei trebute a fostu convocata de catra d. capellanu Stefanu Siposiu si d. invetiatoriu Teodoru Selagianu — ambii din com. Chereului, cotelu Aradului, o intrunire a invetiatoriloru gr. cath. din acellu comitatu, cu scopulu, de a se constitui in o reuniune invetiatoreasca, — scopu laudabilu, carele credemu, cá s'o fi si realizatu. — Essamenela severitate cu finea semestru-lui espiratu de-asemena constata unu progressu indiscutabilu pre terenulu instructiunei poporale. — Astfelu essamenulu de la scola rom. gr. or. din Rodna, care a avutu locu la 4/16 Juliu, sub conducerea d-lui inspectore cercualu, Paulu Goronu, a probatu rezultate, cari ni-umplu anim'a de bucuria. Atátu coppii, cátu si copilele au datu respunsuri demne atátu de capacitatea cu care romanulu de la fire este indiestratu, cátu si de ostentia deavoltata de harnicii loru invetiatori. Astfelu aflámu din correspondentia d-lui inv. D. Romanu, cá pre langa studiile destulu de copiose, elevii si elevele acestei scoli au probatu o deosebita educatione si in privintia sentimentelor nationale, a caroru desceptare si nutritie in tenele mladitie, este o necesitate imperiosu reclamata de interessulu deavoltării si chiar a essistentiei nostre nationale. Astfelu cetimu din correspondentia ce avemu a mana, cá acesti elevi si eleve se intreceau in cunoscentia istoriei nostre nationale si cantau si recitau poesii d'alde: „Descéptate romane!“ „Ce e patri'a romana?“ „Multu e dulce si frumoasa limb'a ce vorbimu!“ „Jun'a romana,“ etc. Preste totu scol'a a fostu frecventata de 35 elevi si 40 eleve. Lauda, atátu parintiloru si invetiatoriloru, cátu si serguintiosiloru coppii.—La Bocsigu, essamenulu copiloru a avutu locu la 17/29 Julie, dupa ce mai antái d. protopopu G. Orosu a indeplintu unu serviciu divinuu, invitandu, prin o cuventare insufletita pre poporeni, cá sè assiste la secerisulu spiritualu allu copiloru loru. Dintre elevi, cari preste totu au doveditu cunoscentie imbucuratore, pentru care meritulu este a se ascrie zelosulu invetiatoriu G. Biosiu, — doi au priimitu dreptu premiu, câte unu fl. de argintu

de la d. preutu locale Joanne Popu. Bucuri'a parintiloru erá nospusa, vedendu progressulu copiloru loru. — In Selagiu essamenela preste totu de-asemena au reusitu forte bine. Correspondentiele ce ni-face acest'a comunicatiune, ne dá o detailata descriere a essamenulu din comun'a Cizeru-Boianu, unde a avutu locu in lun'a lui Maiu si-o adunare a reuniunei filiale a invetiatoriloru din tractulu Crasnei si-a Periceiloru. Essamenulu s'a tienutu in 26 Juniu, la care a assistatu Rev. D. vicariu Alimpiu Barboloviciu, dinpreuna cu d-nii Joanu Cirlea, possessoru si inspectoru scolaru, Joanu Popu notariu comunale, preutul localu si altii, precumu si unu frumosu numeru de parinti, cari au remasu incantati de progressulu copiloru, — ce se datoresce demnulu si zelosulu invetiatoriu Nichita Liscanu. — Afara de aceste relatari imbucuratorie, mai posedemu câte-va correspondentie, — dar unele mai pu-cinu magulitorie pentru instructiunea poporului nostru, — dintre cari si publicámu doue in extenso cu acesta ocaziune, atragendu attentionea deosebitu asupra correspondentiei din Lapsiulu ungrescu, care ni-relatédia unu faptu imbucuratoru, ce-aru meritá sè fia imitatu cu tota caldur'a. — Terminandu inse acestu resumatu, nu ne-potemu conteni de a repetá preutiloru si invetiatoriloru nostri, ceea ce amu mai susienutu de-atâtea ori, cá: adi forti'a unui poporu nu se mai măsura dupa valoarea numerica, brutala, ci dupa valoarea intellectuala. „Luminedia-te si vei fi“ dice proverbulu romanu; dar mai frumosu decâtu ori cine a definitu acestu principiu nemoritoriulu nostru Cichindealu, ale carui cuvinte aru trebui sè fia introdusse in rugatiunile de tote díllele ale scolariloru nostri de la sate. „Mintea! maritanatia romanesca! — dice Cichindealu, — mintea! Candu te vei lumina cu invetiaturile, mai alésa natia decâtu tine nu va fi pre pamentu!“

(Agricultura Romaniei) dupa cumu ni-informédia diariela de-acolo, au incercatu perdiri insemnate in annulu acestu-a. Nu-a fostu de ajunsu tomn'a cea secetosa, care a facutu cá unele grane sè nu resara potrivitu si prin urmare sè nu vegetedie cu vigóre preste totu loculu, éra altele sè remana necesarite; érn'a cea aspra si fara zapada, care a facutu sè piera mai tota rapit'a, sè degere multime de vfi; frigulu din septaman'a brandiei, care a facutu sè degere gráulu ce incepuse sè resara dupa ploie; nu-au fostu destulle aceste flagole, dara écca cá mai de la inceputulu lui Iunie grindin'a prinsé a bantui mai multe judetie. Campii intregi cu grane si alte bucate au fostu cu totulu distrusse. De la unu capetu allu tieriei pana la altulu; de la Némtiu pana la Mehedinti, pietra s'a preumbatu. In multe locuri marimea pietrei a trecutu preste aceea a ouelor de porumbelu. La 17 Iunie chiar in Bucuresci a caditu piatra mai mare cá allunele; mai multe comune vecinasié au fostu bantuite; norocire, cá tíerinele lipite de Bucuresci au fostu scutite. Pre langa grindina apoi ploile torrentiale au facutu sè éssa din matc'a loru torrente si riuri, cari au innecatu si potmolitu recoltele si fenatiela necosite. Dupa cele diu urma sciri, judetiele cari au suferitu mai multu de grindina, sunt: Ilfovulu, Prahov'a, Buzeuulu, Remnicu-Saratu, Putn'a, Dembovit'a, Argesiulu, Muscelulu, Oltulu si Remniculu-Valcei, — va sè dica mai tota Munteni'a! In Prahov'a viile au suferitu forte multu intr'o parte a podgoriloru; in dealulu Dragasianu, — unde se afla si vi'a lui Bratianu, — dupa cátu se scia, grindin'a aru fi bantuitu preste totu. — Ast-felu, candu dupa munc'a de unu anu agricultorii acceptau sè se buccure de holdele loru, grindin'a le prefacu in pusedárfi. — In mai multe localitati din Teleorman, Vlas'a si alte judetie, granele au sufferitu de — palitura. Dupa cum sciu toti cultivatorii, palitura provine din caus'a secetei, a venturiloru calde si a arsuri sorelui, candu granele suntu aproape de coptu. Bobele gráului se usuca de odata insainte de a fi copte; remanu mici si n'au mai nici o valóre. Affara de acest'a granele palite se si treiera cu

anevoia. Semanaturile tardii suntu celle mai espusse la palitura. Norocire pentru tíera, cá cu tote accidente climatiche atátu de defavorabile, totusi recolta se anuncia bine, ast-felu, cá lipsele din unele judetie se voru umplea cu productele altor'a.

(Programa Concertului) ce se va da in ser'a de 10. Augustu (29. Juliu) 1874 in Dev'a in onorea si beneficoiulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a rom. si cultur'a poporului romanu.

Partea Prima:

- 1) „Fanfara Militara“ de Ascher esecutata pre piano de Domn'a Julia Miklos si Domnisior'a Minerva Draghiciu.
- 2) „Duetu din oper'a Trovatore“ cantatu de Domn'a Constantia Dunca-Schianu si D. Aureliu Dunca.
- 3) „Potporiu din Arii Romane“ esecutatu pre vióra de D. Simeonu Piso.
- 4) „Valsu“ de Chopin esecutatu pre piano de Domn'a Julia Miklos.
- 5) „Balcescu murindu,“ romantia de Mezzetti, poesia de V. Alessandri, cantata de D. Aureliu Dunca.

Partea Secunda:

- 6) „Mare fantasia“ din oper'a Lucia si „Steluti'a“ aria romana, esecutate pre piano de Domnisior'a Minerva Draghiciu.
- 7) „Adio la Patria,“ cantu romanu, intonatu de D. Aureliu Dunca.
- 8) „Marsiu Romanu“ in onorea Asociatiunei, compusu si esecutatu de Domnulu Simeonu Piso pre vióra, Domn'a Julia Miklos pre piano si D. Alois Czerny pre violoncelu.
- 9) „Duetu din oper'a Rigoletto“ cantatu de Domn'a Constantia Dunca-Schianu si D. Alois Czerny.

(Scola de orticultura.) Multimita staruintiei d-lui ministru al agriculturiei, in fine si Roman'a va avé in curendu o scola de orticultura, anesata pre langa scol'a centrala de agricultura si silviculturá de la Ferestreu, langa Bucuresci. Unu gradinaru addusu din Belgia sau Francoia va dirige acesta noua divisiune a institutulu de la Ferestreu. Cu perseverintia si cu bunavointia preste trei ani vomu poté avé multiamirea de a vedé esindu din acesta scola cei d'antei gradinari romani. Toti aceia, cari cunoscu cátu este de priinciosa clim'a Romaniei pentru productionea fructelor; cáta importantia a luat de cáti-va ani comericiulu de esportantiune allu fructelor in Francoia, Italia, Spania si Grecia, voru intielege, cátu de folositoare va fi pentru tíera nou'a institutiune ce se creédia la Ferestreu.

(Multiamita publica) In numele reprezentantiei comunitatii bes. a Israelitoru d'in Beisuiu adducu profunda multiamita si recunoscentia Pr. SSalle Pr. Eppu diecesanu Ioanne Olteanu, care cu ocaziunea cercetării opidului nostru la 1 Iuliu, salutatu fiindu de tote corporatiunile, intre cari si de reprezentantia comunitatii nostre bes. dupa ce intiellesse despre starea scolei nostre, se îndurá cu generositate-i cunoscuta a promitte, cá pre venitoriu scol'a nostra va fi provediuta cu lemne d'in domeniulu epple. — Beisuiu, 4 Juliu, a. c. M. . . G. . .

(Recolta Statteloru Unite Americane) pre annulu 1874, dupa constatarile statistice oficiale mai noue, aréta urmatoarea situatiune: 60% din granele de tomna se afla in conditiunile cele mai favorabile. Si acolo, cá si la noi, granele au sufferitu in localitati unde n'a ninsu de ajunsu. Semanaturele de primavéra sunt slabe. Cu ocaziunea acestei lucrári statistice s'a constatu, cá gráulu semnatu in renduri presinta avantaje mari in comparatiune cu celu semnatu preste totu. In tote Stattele Unite 52% din granele de tomna si 30% din cele de primavéra, adeca cam 80% din tote semanaturile suntu facute in renduri. Noue diecimi din declaratiunile facute cu acesta ocaziune confirma superioritatea se-

manaturei in renduri pentru granele de tomna. Semanaturele in renduri sporescu cu productionea. Mai multi agricultori au claratu cá granele semanate in renduri suferu, seu suferu forte pu-cinu de geru, același timpu cu practicarea semanaturu in renduri se economisédia a sies'a parte sementia, ceea ce face 300,000 ectolitru Stattele-Unite, unde se intrebuintu 1,760,000 ectolitru de sementia, adica pe 264,000 chile pentru semanaturu de liulu acestu-a. — In Americ'a si in Europana semanatur'a in renduri se face numai tíerinele bine lucráté si nivelate.

(Bibliografia) A aparutu de curu o interesanta scriere a d-lui T. Major ministru cultelor si instructiunei publice sub titulu: „Critice.“ — Aceste critice de objectu mai multe cestuni, cari s'ore-cum la ordinea dílle in limb'a si ratur'a romana. — Se desvolta o cruce asupra limbei litteratoru si diaristiloru mani. Se arata o noua directia mai mult litteraturei si sciintiei la noi. D-nu Major rescu face unu studiu asupra unei mai directiuni in scriere, asupra alfabetulu, pre'a sistemulu foneticu si sistemulu etimologicu si o critica asupra mai mult scriitoru contemporani, cari au scriesu poesie si n prosa. — Atragemu attentione publiculu si-a litteratoru nostri asupra acestei importante scrieri.

Au mai aparutu urmatoarele opere: „Manualu poporaru“ de agricultura prede. G. Vintilla fostu inspectore forestieru Fagarasiu. — „Familia lui Michailu vitanu“ analiza critica de Gr. G. Tocilescu. „Principii elementare de dreptulu pre romanu“ predate la scol'a de administratiune din Bucuresci, de C. Nacu, doctoru dreptu; 2 volume. — „Poesii“ de d-na Tilda Burl'a, nasc. Cugler. Iasi. 1 vol.

Diariulu „L'Italie“ anuntia cu satisfactiune aparitiunea cellui d'alu doilea volume allu unei scrieri interesante, intitulata „Des diplomatique, sur la Question d'orient de comitele Greppi, ministru Italiei, Munich. Acesta scriere incepu cu nasteretierii grecilor si descrie acea dramalupte pentru liberarea Greciei. „L'Italie“, cu acesta ocaziune critica si calificatiorba obstinatia ministriloru otomanu atunci, adauge seminificativele cuvinte de timpulu de facia allu conferintiloru internationale, ar fi de prisosu a mai insistá asupra oportunitatii acestei remarcabile scrieri. „L'Italie“ mai spune, cá autorulu este un diplomatu inteligentiu si unu cunoscatoru allu celloru din orientu, unde a traitu multu timpu. — Atragemu si noi attentione allu celoru asupra acestei opere, care se de ori ntu si care ne interessédia si pre cá trecutu, presentu si viitoru.

Burs'a de Vienn'a, 2 Aug. 1874.

Metallice 5%	70
Imprumutulu nat. 5%	70
Sorti din 1860	100
Actiunile bancoi	97
Actiunile instit. de creditu	23
Obligatiuni rurale ung.	70
„ „ Temisiane	70
„ „ Transilvane	70
„ „ Croato-slav.	70
Londonu	110
Argintu	100
Galbenu	100
Napoleond'or	100

ALESSANDRU ROMANU

Propriet., edit. si red. respundiet